

3/2019

WWF

Lehti elävän maapallon puolesta

SAVANNIEN KUNINKAALLISET AHDINGOSSA

SALAKALASTAJIEN KINTEREILLÄ

Kalastuksenvälvojat suojelevat uhanalaista järvilohia.

TUKALA PAIKKA

Ilmastomuutos vaikuttaa eläinlajeihin kaikkialla maapallolla.

TOIVO TAIMISSA

Laosissa kasvatetaan puita tuhotun sademetsän tilalle.

12

Salakalastajat himoitsevat järvilohia saaliikseen

18

10 esimerkkiä lajeista, joita ilmastonmuutos uhkaa

22

Kyläläiset istuttivat 2 000 puuntaimea Pohjois-Laosiin

9

Leijonien määrä on romahtanut 25 vuodessa

6 Itämeren parhaat ystävät	20 Tuoreita onnistumisia
7 Tulevaisuutemme on Amazonin varassa	24 Kummiaukeama
8 Kolumni: Luonto on superverkostoituja	26 Tukija: Vastuullisuusjohtaja lapioi soraa kalojen hyväksi
16 Asiaa: Ilmastokriisin ratkaisu vaatii energiatehokkaita rakennuksia	27 Resepti: Helppo sitruunainen suppilo-vahveropasta
17 Kentällä: Elämäntapana merikotkan suojele	

WWF-LEHTI
on lehti tukijoillemme Suomessa.
29. vuosikerta.

Seuraava lehti ilmestyy
joulukuussa 2019.

Osa lehden sisällöstä
tuotetaan Suomen ulko-
asiainministeriön tuella.

JULKAISIJA
WWF

Lintulahdenkatu 10
00500 Helsinki
Puh. 09 774 0100
etunimi.sukunimi@wwf.fi
wwf.fi
panda.org
WWF = Maailman Luonnon
Säätiö – World Wide Fund For
Nature, Suomen rahasto sr.

Y-tunnus 0215186-5

LAHJOITUSTILI
FI41 1572 3000 0111 89

KERÄYSLUVAT
Suomi RA/2017/672,
myönnetty 27.6.2017 koko
Suomen alueella Ahvenan-
maata lukuun ottamatta
(1.7.2017–30.6.2022),
Ahvenanmaan Åland
ÅLR 2019/3246/2.5.2019
(1.7.2019–30.6.2020).
wwf.fi/kerayslupa.

OSOITTEENMUUTOKSET
JA TUKIJA-ASIAI
Puh. 040 192 3112
(arkisin klo 9–16),
tukija@wwf.fi

PAINO
Erweko
ISSN 1458-5308

Painopaperi:
UPM Fine 120g
FSC Mix -sertifioitu

TOIMITUS
Päätoimittaja:
Joonas Fritze

Toimittajat:
Antti Haavisto
Iida Nieminen
Päivi Larikko
Lauri Levola
Katja Rönkkö
Paula Kallio
Minttu-Maaria Partanen
Miina Poikolainen
Emmi Karhiaho
Juho Talja

Ulkoasu:
Alexandra Antell

Taitto:
Johanna Kulmalainen

Kansi:
Urosleijona kävelee kameraa kohti Keniassa.
© naturepl.com / Anup Shah / WWF

Pysytään valppaina

VAHTIVUOROLLAMME

© ARI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

Kuvat ilmielikeissä olevasta Amazonin sademetsästä järkyttivät maailmaa elokuun lopussa. Palot olivat kuitenkin saaneet alkunsa jo paljon aikaisemmin. Kesti liian pitkään ennen kuin maailman suurimman sademetsän tuhoutuminen nousi puheenaiheeksi ja päättäjien pöydälle.

Metsäpalot ovat Amazonissa varsin yleisiä. Metsää raivataan polttamalla maatalouden tarpeisiin jatkuvasti. Koska paloissa ei sinänsä ole mitään uutta, niiden piti levitä katastrofaalisen laajoiksi ylittämään uutiskynnyksen.

Metsäpalojen lisäksi muutkin ympäristöongelmat voivat kasvaa yhtä salakavalasti: silmiemme edessä, katseiltamme piilossa. Afrikassa on havahduttu yhtäkkiä siihen, että ennen huomattavan runsaslukuiset leijona-, kirahvi- ja virtahepokannat ovat romahtaneet. Suomessa moni järkyttyi aiemmin tänä vuonna, kun hömötäinen luokiteltiin erittäin uhanalaiseksi. Miten tässä näin oli päässyt käymään?

Tiedot luonnon tilasta ovat yhä hälyttävämpiä. Elämme keskellä kuudetta sukupuuttoaaltoa, ja aika on käymässä vähiin ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Emme voi kulkea enää laput silmillämme, vaan nyt on aika toimia. Vuosi 2020 on ratkaisevan tärkeä ympäristön kannalta. Maailman valtioiden on määrä solmia luonnon hyvinvoinnin turvaava uusi ja entistä kunnianhimoisempi biodiversiteettisopimus. Tulemme tekemään kaikkemme, jotta sopimus syntyy. Pelissä on myös ihmisten hyvinvointi, sillä elämämme rakentuu luonnon varaan.

Liisa Rohweder

Liisa Rohweder
pääsihteeri, WWF Suomi

Tykkää, seuraa,
jaa ja vaikuta.
Yhdessä muutamme
maailmaa.

facebook.com/
wwfsuomi

@WWFSuomi
@LiisaRohweder

instagram.com/
wwfsuomi

wwf.fi/ uutiskirje

wwf.fi
wwf.fi/kummiksi
wwf.fi/yritykset

PINNALLA NYT

TYÖNTEKIJÄMME VINKKAAVAT
ILONAIHEITA PIMENEVÄÄN
SYKSYYN.

KATJA RÖNKÖ
viestinnän
asiantuntija

Pidennä kesää tekemällä retki kasvitieteelliseen puutarhaan. Suosikkini on Helsingin Kaisaniemen puutarha, jonka upeassa palmusalissa pääsee palmun alle ilman lentolippua.

MANU VIHTONEN
virtavesiasiantuntija

Sateet houkuttelevat lohikaloja kudulle jokiin ja puroihin. Katso pinnan alle ja heristä korviasi evien loiskeelle. Voit huomata, kuinka kuteminen kuuluu kaikille!

STELLA HÖYNÄLÄNMAA
suojeluasiantuntija

Kun illat pimenevät, on aika suunnata katse taivaalle. Hienot sovellukset, esimerkiksi Stellarium, tuovat linnunradan lähemmäs ja auttavat tunnistamaan tähdet ja tähtikuviot.

SANNA KOSKINEN
ympäristökasvatuksen
asiantuntija

Sää viilenee, mutta päätä ei tarvitse palella. Voit tehdä hienon ja ekologisen pipon vaikka vanhasta t-paidasta. Todella helpon kaavan löydät tästä blogista: bit.ly/pipo-ohje.

PETTERI TOLVANEN
ohjelmapäällikkö

Täysin aliarvostettu kangasrousku on yleisimpiä ja satoisimpia ruokasieniämme. Erityisesti pienet ja napakat kangasrouskut ovat ryöpättyinä erinomaista sienisalaattina.

WWF:n verkkosivu uudistui

Avasimme syyskuun lopulla uudistetun verkkosivustomme. Uusi sivusto tarjoilee erityisesti kiinnostavaa ja uutismaista ajankohtaissisältöä. Lisäksi erilaiset tavat osallistua luonnonsuojeluun ovat esillä. Yleisön suosikiksi nousseen Luontoliven suorat lähetykset jatkavat odotetusti myös uuden sivuston sisältöinä. Käy tutustumassa osoitteessa wwf.fi.

Oppitunnillinen monimuotoisuutta

WWF:n koulukiertue on käynnistynyt. Luonto lautasella -kiertue paneutuu ruuantuotannon ympäristövaikutuksiin. Oppitunnilla oppilaat tutkivat aihetta eri näkökulmista. Tunnit innostavat oppilaita vaikuttamaan sekä arjen valintoihin että koulun ruokalan tarjontaan. Kiertue kattaa yläkoulut, lukiot, ammatilliset oppilaitokset ja ammattikorkeakoulut eri puolilla Suomea. Tilaa tai pyydä opettajaasi tilaamaan maksuton oppitunti koulunne.

© MATHIEU LAPINSKI

VÄLIMEREN HAIT VAARASSA HÄVITÄ

Yli puolet Välimeren hai- ja rauskulajeista on vaarassa. Kolmasosa näistä lajeista on jo kalastettu sukupuuton partaalle. Petokalojen huolestuttava tila paljastaa Välimeren huonon kunnon, kertoo WWF:n kesällä julkaisema raportti.

Alueen hai- ja rauskupopulaatioita ovat verottaneet kestävätkin ja osin myös laitton kalastus. Tilannetta huonontavat entisestään muun muassa puutteellinen hallinto ja yleinen tiedon puute.

”Hait ovat vaarassa hävitä Välimereltä. Niiden nopea väheneminen on vakava merkki meren tilasta ja vastuuttomista kalastuskäytännöistä. Jokainen Välimeren maa on vastuussa tästä”, sanoo WWF:n meriasiantuntija **Anna Soirinsuo**.

Joitakin lajeja kalastetaan suoraan myyntiin, mutta osa haista ja rauskuista nostetaan merestä tahattomana sivusaaliina ja pauskataan takaisin mereen kuolemaan.

Hait toipuvat heikosti populaation pienemisestä. Ne kasvavat hitaasti, tulevat myöhään sukukypsäksi ja saavat vain vähän jälkeläisiä pitkän tiineysajan jälkeen. Tämä tarkoittaa, että ylikalastus saattaa tuhota kokonaisia haikantoja, jotka eivät enää pysty elpymään.

”Aikaa ei ole hukattavaksi. WWF haluaa toimia kalastajien ja hallitusten kanssa merellisten resurssien hoitamiseksi ja ottaa käyttöön tehokkaita keinoja tuhlaavien sivusaaliskäytäntöjen lopettamiseksi”, Soirinsuo sanoo.

IPCC: Lumi ja jää hupenevat

Hallitustenvälinen ilmastopaneeli IPCC varoittaa uudessa raportissaan, että ilmastonmuutos uhkaa maapallon kryosfääriä. Kryosfääri on nimitys ympäristöstä, jossa on lunta ja jäätä. IPCC:n mukaan nämä ympäristöt ovat vaarassa hävitä jäätiköiden, merijään ja ikiroudan sulaessa sekä lumisateiden vähenytessä. Jäätiköiden sulamisen seurauksena merenpinta nousee tällä hetkellä 2,5 kertaa nopeammin kuin 10 vuotta sitten.

Vakuutusposti verkkoon

Pohjola Vakuutus kannusti kevään aikana paperisia palveluita käyttäviä asiakkaitaan siirtymään ympäristöystävällisempään asiointiin vaihtamalla vakuutuspostinsa verkkoon. Pohjola Vakuutus lahjoitti kaikista siirroista viisi euroa WWF:lle arktisen alueen hyväksi tehtävään ilmastotyöhön. Varoja kerättiin yhteensä 20 000 euroa.

© JOONAS FRITZE / WWF

HAAHKAT HUOLIVAT PESÄKATOKSET

Kerroimme keväällä WWF:n tukemasta hankkeesta, jossa rakennetaan katoksia pesivien haahkanaaraiden turvaksi. Tavoite on selvittää, hyväksyykö haahka ihmisen tekemän suojan pesäpaikakseen. Alustavat tulokset näyttävät varovaisen lupaavilta.

”Kävimme tarkastamassa katokset loppukesästä ja löysimme neljä pesää katosten alta. Poikaset olivat kuoriutuneet onnistuneesti kaikissa neljässä”, WWF:n merikotkatyöryhmän puheenjohtaja **Jouko Högmänder** sanoo.

Högmänder on huolissaan haahkojen määrän vähenemisestä. Yksi syy lajin ahdinkoon on haahkoja saalistavien merikotkien yleistymisen. Tänä vuonna merikotkia syntyi ennätysmäärä: WWF:n merikotkatyöryhmän vapaaehtoiset laskivat 558 poikasta.

Vaikka katoksilla ei koskaan voi suojata kaikkia hautovia naaraita, niillä voi olla paikallisesti iso merkitys.

”Viemme Turun saaristoon vielä pari-kolmekymmentä katosta ja odotamme lisätuloksia. Jos tulokset näyttävät edelleen lupaavilta, tarkoituksemme on levittää tietoa muun muassa mökkiasukkaille ja metsästäjille. Kokemuksesta tiedän, että saaristossa asuu ja loimalee paljon ihmisiä, jotka haluavat toimia haahkan puolesta”, Högmänder sanoo.

© JURGEN FREUND / WWF

Tieteestä apua kilpikonnille

Äärimmäisen uhanalaisia karettikilpikonna metsästetään kauniiden kilpien takia. Kilvistä valmistetaan esimerkiksi koruja. Nyt tutkijat ovat kehittäneet uuden tavan suojella kilpikonnaa salametsästäykseltä. Uudessa menetelmässä takavarikoitujen korujen dna:ta verrataan kilpikonnien dna:han, jolloin saadaan selville, miltä alueelta korun materiaali eli kilpi on peräisin. Tieto auttaa keskittämään suojelutoimia oikeille alueille.

Gekot voittivat kokouksessa

Laitonta villieläinkauppaa suitsivan CITES-sopimuksen osapuolet päättivät elokuussa tiukentaa muun muassa gekkojen, merikilpikonnien, merimakkaroiden ja sarvinnokkalintujen suojelua. Kokouksen osallistuneet 170 maata sopivat sekä lajeilla

että niiden osilla käytävän kaupan hillitsemisestä. Kokouksessa koettiin myös pettymyksiä: Vietnamia ei saatu edelleenkään vastuuseen esimerkiksi norsunluun ja sarvikuonon sarvien kaupasta.

© OLA JENNERSTEN / WWF SWEDEN

WWF VASTAA

ASKARRUTTAAKO
JOKIN? WWF:N
ASIAANTUNTIJAT
VASTAAVAT.

Lähetä kysymyksesi
meille: info@wwf.fi

Onko auton tankkaaminen biopolttoaineella ympäristöteko?

”Biopolttoaineiden kaikkia päästöjä ja ympäristövaikutuksia ei huomioida päästölaskelmissa. Nykyisin biopolttoainekäyttöön meneviä raaka-aineita tarvittaisiin usein myös muilla teollisuudenaloilla. Esimerkiksi palmuöljyn tai mäntyöljyn ainesosat ovat tärkeitä raaka-aineita kemianteollisuudelle. Jos markkinoilla olevia raaka-aineita käytetään biopolttoaineiksi, niitä ei välttämättä riitä muille teollisuuden aloille. Kun muut alat joutuvat hankkimaan korvaavia raaka-aineita, tämän hankinnan ympäristövaikutuksia ei lasketa osaksi biopolttoaineiden ympäristövaikutuksia ja päästöjä. On siis vaikea arvioida, onko biopolttoaineilla tankkaaminen ympäristöteko. Ympäristön ja ilmaston kannalta paras ratkaisu on suosia joukko- ja kevyttä liikennettä tai välttämättömässä autontarpeessa käyttää yhteiskäyttöautoja ja sähköisiä kulkuneuvoja.”

JUSSI NIKULA
WWF:n ohjelmapäällikkö

© ARI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

Itämeren

PARHAAT YSTÄVÄT

TEKSTI JA KUVA PAULA KALLIO

Aluksi ojassa oli oma lehmä. Ahvenanmaalaisen Tage ja Ulla Erikssonin vapaana laiduntava karja juo toisinaan merivettä, joten myrkyllisestä sinilevästä teki mieli päästä eroon.

”Itämeren hyvinvointi on kiinnostanut aina, sillä tilamme on aivan merenrannassa. Kun näkee rannoillaan vuosi vuodelta enemmän sinilevää, haluaa tehdä kaikkensa sen vähentämiseksi”, Tage Eriksson sanoo.

Lisääntynyt levä on oire Itämeren rehevöitymisestä. Sitä aiheuttavat muun muassa ravinteet, jotka valuvat pelloilta mereen jokien ja purojen mukana. Erikssonit huomasivat jo 1990-luvulla, että kun purojen varsille kaivoi altaan kasteluveden varastointia varten, altaat kirkastivat samalla veden.

”Syvemmät kohdat hidastivat veden virtausta niin, että pelloilta tulleet ravinteet ehtivät laskeutua pohjaan sen sijaan, että jatkaisivat matkaansa Itämereen.”

Samalla tavalla toimivat kosteikot, joita pariskunta on viime vuosina rakentanut useita. Ani harva heidän maillaan virtaava vesi laskee mereen käsittelemättömänä.

”Näemme jokaisen puron tilaisuutena auttaa Itämerä.”

Erikssonien tila palkittiin tänä vuonna Suomen Itämeri-ystävällisimpänä maatilana WWF:n kilpailussa. Syyskuun lopussa kilpailun finaalissa palkittiin myös koko Itämeren alueen ympäristöystävällisin viljelijä.

Tulevaisuutemme on

AMAZONIN VARASSA

TEKSTI KATJA RÖNKÖ • KUVA WWF BRAZIL

Amazonin tilanne on huolestuttava, sillä Brasilia kasvattaa talouttaan maailman suurimman sademetsän kustannuksella.

Peltoja ja laitumia on raivattu polttamalla ja kaskeamalla joka puolella maailmaa, niin myös Amazonin alueella. Tänä vuonna maailman suurimmassa sademetsässä riehuneet palot ovat olleet kuitenkin paljon laajempia kuin viime vuosina. Tuho on ollut valtavaa Brasiliassa, Boliviassa ja Paraguayssa.

Yksi suurimmista syistä tuhoisille metsäpaloille on ollut Brazilian hallinnon haluttomuus suojella ympäristöä: maan taloutta kasvatetaan Amazonin sademetsän kustannuksella.

”Nyt näyttää pahalta. Amazonin kestävyys on koetuksella. Tutkijat ovat arvioineet, että Amazon on menettänyt jo 20 prosenttia alkuperäisestä metsäpeitteestään. Viisi prosenttia vielä, niin sademetsä alkaa muuttua savanniksi. Sitä kehitystä on todella vaikeaa pysäyttää”, sanoo WWF:n suojelujohtaja Jari Luukkonen.

”Vaikka Brazilian valtio on ensisijaisesti vastuussa paloista, meillä kaikilla on mahdollisuus ja velvollisuus vaikuttaa. Poliittiset päättäjät voivat luoda painetta kansainvälisesti sademetsien suojeluun, yritykset voivat muuttaa hankintaketjuna vastuulliseksi ja kuluttajat voivat vaikuttaa ostamalla vain tuotteita, joiden tuotanto ei ole aiheuttanut metsäkatoa Amazonilla”, Luukkonen kertoo.

Amazonin sademetsä tarjoaa kodin valtavalle määrälle eliöitä: alueella elää 10 prosenttia koko maapallon luonnon monimuotoisuudesta. Trooppisten sademetsien rooli on elintärkeä myös ilmastokriisin ratkaisussa. Amazonin sademetsä tuottaa lähes 20 prosenttia maapallon hapesta.

”Ilmastokriisiä ei ratkaista ilman hyvinvoivaa Amazonin sademetsää”, Luukkonen sanoo. ■

Luonto on SUPERVERKOSTOITUJA

Sanomalehdet kertoivat heinäkuussa kerrassaan merkillisestä löydöstä. Se koski Uudesta-Seelannista löydettyä kauripuun kantoa. Kanto oli aivan tavallinen kanto, osittain pehmeäksi lahonnut ja jo sen ikäinen, että siitä katkenneesta rungosta ei näkynyt jälkeäkään. Vaikka kannossa ei ollut mitään poikkeavaa, tutkijat päättivät tarkastella sitä hieman perusteellisemmin ja tekivät ihmeellisen löydön: Siinä oli elävää solukkoa, joka otti ympäristöstä vettä, energiaa ja ravinteita. Vaikka se siis näytti kuolleelta – ja oli näyttänyt kuolleelta jo kauan – se ei ollut kuollut.

Mutta miten kanto saattoi olla elossa? Se ei tuottanut lehtiä, joilla se olisi voinut yhteyttää. Vastaus oli Beatlesia mukailen: With a little help from my friends, ystävien pienellä avustuksella. Kävi ilmi, että kanto oli juuriensa kautta yhteydessä ympäröiviin puihin ja sai niiltä tarvitsemansa energian ja ravinteet.

Kannon tarina sai minut ajattelemaan metsähakkuita uudesta näkökulmasta. Metsässä kaikki puut ovat yhteydessä toisiinsa juurien ja sienijuurien kautta. Jos osa metsän puista kärsii kuivuudesta, ne voivat saada vettä paremmin nesteytetyiltä puilta. Kun puu kaatuu tai kaadetaan, poistuma havaitaan maanalaisessa juurten verkostossa. Energian ja ravinteiden virtausta säädetään uudelleen jäljelle jääneiden puiden välillä. Niin kauan kuin verkostot säilyvät ehjinä, metsä voi hyvin ja on valmistautunut taistelemaan kuivuutta, huonoja sääoloja ja tuholaisia vastaan.

Ekologiset verkostot ovat kuitenkin paljon laajempia, sillä metsät maanalaisine verkostoineen ovat osa toisia verkostoja. Kuvitellaan järvi, jota metsä ympäröi. Kanadassa tehdyissä tutkimuksissa on selvinnyt, että järven elämä muuttuu radikaalisti, jos sen ympäriltä hakataan metsä pois. Metsästä tuleva orgaaninen jäte ruokkii järven kasviplanktonia, ja kasviplankton vuorostaan ruokkii kaloja. Kanadalaiset havaitsivat, että metsäisten järvien kalat ovat paremmin ravittuja ja lihavampia kuin järvien, joiden liepeiltä metsä oli hakattu.

Jatketaan harjoitusta: Kuvitellaan verkostoon vielä joki ja jokeen majava. Majavien katoamisella on ollut valtava vaikutus jokiluonnon ekologiseen verkostoon. Kun majavia on istutettu takaisin, siitä on ollut pelkkiä hyötyjä. Hyönteisille ja sienille riittää kuolleita puita, tulvien paluu metsiin lisää lajiston monimuotoisuutta, kalapopulaatiot elpyvät ja jopa pelloilta valuvat rehevöittävät ravinteet pysähtyvät majavien patoihin.

Moni tuskailee nykyään ilmastoahdistuksen kanssa, mutta havainnot kertovat, että voimme tehdä muutakin kuin vaatia päästöjen vähentämistä. Jos metsien, järvien, jokien – siis luonnon – ekologiset verkostot ovat ehjiä ja kunnossa, ne kestävät huomattavasti paremmin mitä tahansa iskuja. Metsien, vesistöjen ja merten suojeleminen on parasta lääkettä ilmaston lämpenemistä vastaan. ■

JANI KAARO ON TOIMITTAJA JA TIETOKIRJAILIJA, JOKA VUOROTTELEE WWF-LEHDEN KOLUMNISTINA RONJA SALMEN KANSSA.

© RICHARD BARRETT / WWF-UK

Kuninkaallisten VALTAKUNTA KUTISTUU

TEKSTI KATJA RÖNKKÖ

Ennen leijonat vaelsivat runsaslukuisina laajoilla alueilla Afrikassa. Nyt niiden määrä on romahtanut huolestuttavasti.

Silmästä silmään. Aikuinen urosleijona hakee kontaktia turistiin Etelä-Afrikassa. Kestävästi toteutettu luontomatkailu tarjoaa paikallisille tuloja, joilla voidaan rahoittaa myös leijonien suojelua.

© MARTIN HARVEY / WWF

© MARTIN HARVEY / WWF

Hyeenanpentuja Liuwa Plainin kansallispuistossa Sambiassa. Hyeenat ovat nousseet puiston ykköspedoiksi leijonien vähentyessä.

© JONATHAN CARMANUS / GREEN RENAISSANCE / WWF-UK

WWF:n tukeman Maasai Maran leijonaohjelman projektipäällikkö Michael Kaelo kertoo koululaisille suojeluohjelmasta Ole Serin alakoulussa.

Viime vuosien aikana asiantuntijat ovat heränneet savannien lajeja uhkaavaan muutokseen: lajit, joiden tulevaisuudesta ei ole aiemmin tarvinnut kantaa suurta huolta, ovat yhtäkkiä ahdingossa. Kirahveista on tullut uhanalaisia, aroseeprojen lukumäärä vähenee huolestuttavasti ja savannien kuninkaina tunnetut leijonat ovat ahdingossa.

Kun alkuperäinen Disneyn Leijonakuningas-animaatio julkaistiin vuonna 1994, Simban ja kumppaneiden esikuvilla meni hyvin. Nyt, uuden elokuvan saatua ensi-iltansa 25 vuotta myöhemmin, leijonien määrä on romahtanut puolella.

Ruohotasankojen ravintoketjun huipulla oleva leijona paljastaa ympäristönsä tilasta paljon. Sitä kutsutaan indikaattorilajiksi. Se tarkoittaa, että tutkimalla leijonien määrää ja populaatioiden muutoksia, saadaan koko elinalueen tilasta arvokasta tietoa. Jos leijonilla menee huonosti, koko savannilla menee huonosti.

Leijonien tilanne vaihtelee suuresti alueen mukaan: esimerkiksi Länsi-Afrikan eristäytyneet leijonapopulaatiot on luokiteltu jopa äärimmäisen uhanalaisiksi.

Suurimmat syyt leijonien määrän nopealle vähenemiselle ovat ihmisten toiminnassa. Elinympäristöjen katoaminen ja pirstaloituminen ja sitä seuraava saaliseläinten määrän väheneminen ovat leijonien suurimmat uhat. Leijonia elää tällä hetkellä vain kymmenellä prosentilla siitä alueesta, jolla niitä on ollut historiallisesti.

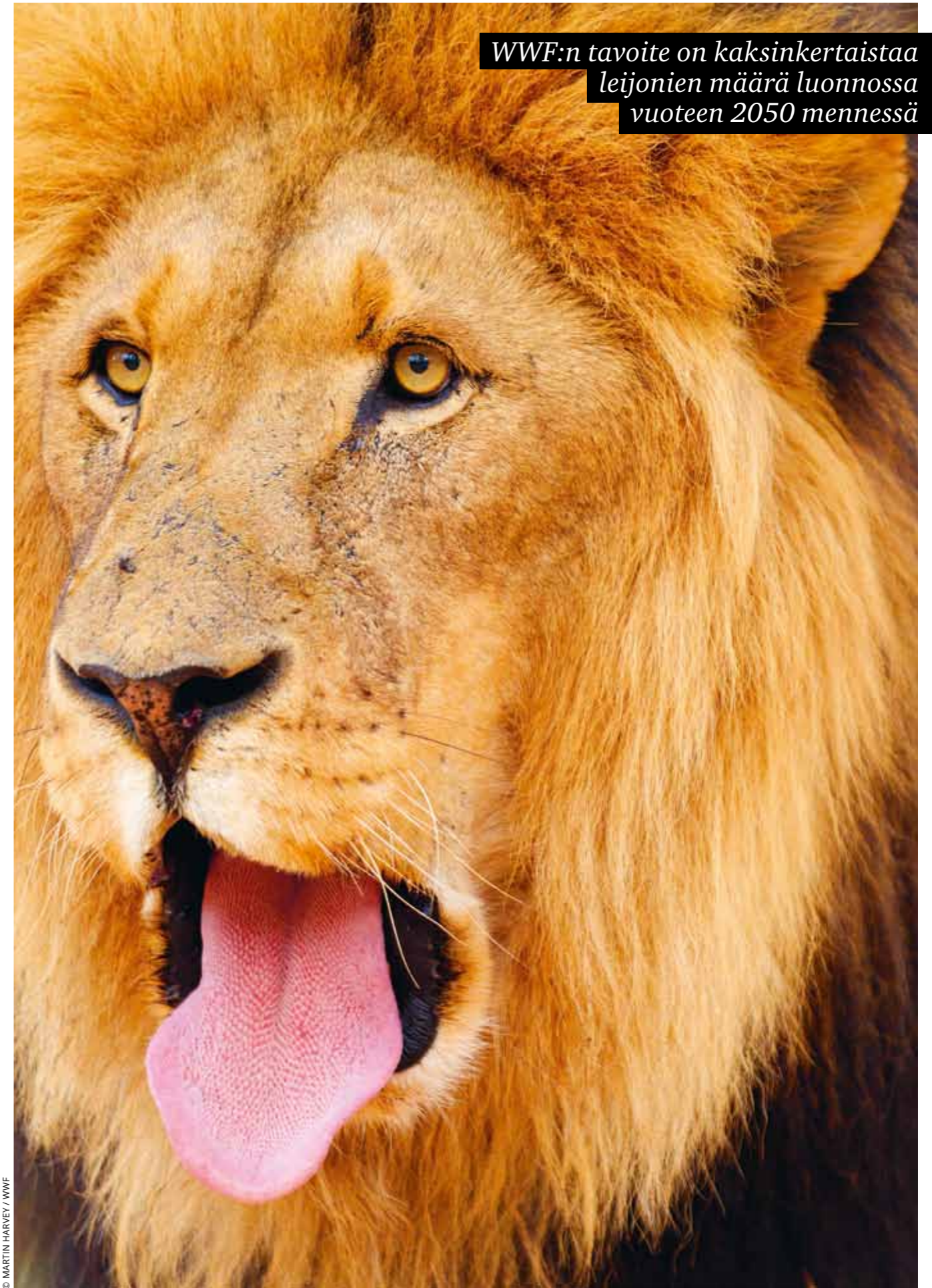
Myös salametsästys, leijonien osilla käytävä laiton kauppa sekä ihmisten ja villieläinten väliset konfliktit ovat uhka lajille. Leijonia metsästetään sekä ihmisten ruoaksi että kostoksi esimerkiksi karjan tappamisesta.

Hyvä uutinen on, että leijonien populaatiot elpyvät melko nopeasti, mikäli ne saavat siihen mahdollisuuden. Etenkin suojelualueiden valvontaan ja kehittämiseen kannattaa panostaa, sillä niissä leijonilla

on suurin mahdollisuus selviytyä ja lisääntyä. Paikallisten ihmisten tuki suojelulle on elintärkeää, sillä ilman sitä suojelu ei voi onnistua. Paikalliset hyötyvät leijonien olemassaolosta muun muassa luontomatkailun tulojen kautta. Leijona on yksi Afrikan safarimatkojen kohokohdista, jonka näkemisestä matkailijat ovat valmiita maksamaan.

WWF on luomassa yhdessä paikallisten asukkaiden, muiden järjestöjen, valtioiden ja viranomaisten kanssa suunnitelmaa, joka ohjaa kahdeksan itäisen ja eteläisen Afrikan leijonille tärkeän elinympäristön suojelua. Suunnitelman luomiseksi tarvitaan ennen kaikkea lisää tietoa, miten leijonien ja niiden saaliseläinten määrä vaihtelee alueiden ja valtioiden välillä. Tutkittu tieto antaa vahvan tieteellisen pohjan suojelutyölle. Suojelua tarvitaan, jotta eläimiä tallustele tulevaisuudessa valkokankaiden lisäksi myös Afrikan savanneilla. ■

WWF:n tavoite on kaksinkertaistaa leijonien määrä luonnossa vuoteen 2050 mennessä

© MARTIN HARVEY / WWF

Järvilohen

HENKIVARTIJAT

TEKSTI MIINA POIKOLAINEN • KUVAT RISTO KUITTINEN

Äärimmäisen uhanalaisen järvilohen salakalastus rehottaa Joensuun seudulla. Kalastusenvoijat yrittävät kitkeä ongelmaa. ▶

Kalastusenvoijat Matti Pasanen (vasemmalla) ja Pauli Sorsa valvontäkäynnillä Kuurnan voimalaitoksella.

Kalastuskieltoalueet on merkitty selkeästi kylteillä.

Kalat eivät pääse Kuurnan padon ohitse.

Pauli Sorsa (edessä) ja Matti Pasanen ovat huolissaan järvilohen tulevaisuudesta.

Kevään ensimmäisten tulvien aikaan järvilohi aloittaa vaelluksen kohti lisääntymisalueitaan, jokien ja purojen sorapohjaisia virtapaikkoja. Pohjois-Karjalan Pielisjoessa lohien matka kuitenkin tyssää ennen kuin se ehtii edes alkaa, sillä se ei lukuisista yritystään huolimatta pääse nousemaan voimalaitoksen padon yli. Myös salakalastajat tietävät tämän ja ottavat tilanteesta iltan irti.

Kyseinen pato säätelee Kuurnan voimalaitoksen turbiineihin virtaavan veden määrää. Voimalaitos sijaitsee Joensuun lähellä, ja se on ollut jo vuosia salakalastajien suosikkipaikka. Meno on ollut villiä: järvilohi on haluttu saalis ja voimalan alueelle on tullut aitojen läpi kielloista ja kameroista huolimatta. Salakalastajat ovat suhtautuneet kiinnijäämiseen välinpitämättömästi tai vedonneet tietämättömyyteensä. Eräsikin nuori jääkiekkoilijalupausta kalasti alueella toistuvasti.

Salakalastusta on yritetty hillitä lisäämällä valvontaa, siistimällä rantoja ja jopa valvontateiden avulla.

”Kulunut kesä oli aiempaa rauhallisempi, koska rakennustöiden takia alueella liikkui työntekijöitä ympäri vuorokauden. Rakennustöiden on määrä valmistua lokakuussa, ja epäilen, että ongelma pahenee jälleen”, Pohjois-Karjalan Kalatalouskeskuksen kalastuksenvalvoja **Pauli Sorsa** sanoo.

Viime kesänä Kuurnalta napattiin kolme epäiltyä salakalastajaa, joilta takavarikoitiin vavat ja joista tehtiin tutkintapyyntö poliisille.

Järvilohia pyydetään Kuurnan luona myös luvallisesti: Luonnonvarakeskus siirtää emokaloja kutemaan Kuurnan ja Kaltimon voimalaitosten yläpuolelle. Koska osa järvilohista pääsee ohittamaan padon ihmisen avustuksella, valvojen ja salakalastajien hippaleikki jatkuu joen yläjuoksulla.

Laiton saalis kiinnostaa

Pauli Sorsa ja **Matti Pasanen** kiertävät valvomassa Pielisjoen ja Ala-Koittajoen suosituimpia kalastuspaikkoja pari kertaa viikossa. Kierros kestää 8–10 tuntia, ja osassa paikoissa käydään illan ja yön aikana kahteen kertaan.

Kesän alussa Pasanen ja Sorsan työ on lähinnä valistamista ja rutiinierroksia: he kiertävät kalastajien suosiossa olevia paikkoja ja tarkistavat, että kaikilla on kalastusluvut kunnossa. Elokuun alusta lähtien heidän tärkein tehtävänsä on valvoa, ettei kukaan kalasta rauhoitettua järvilohia.

Pielisjoella rehottava salakalastus nousi valtakunnalliseen julkisuuteen pari vuotta sitten. Sen jälkeen kalastuksenvalvojat ovat saaneet runsaasti lahjoituksia, ja myös WWF on tukenut valvojen työtä.

Kalastuksenvalvojen valtuudet ovat kuitenkin rajalliset: esimerkiksi Kuurnan alueel-

la liikkunutta salakalastajaa ei voida syyttää, ellei viehe ole sillä hetkellä vedessä tai henkilö tunnusta tekoaan.

”Monesti tullaan Kuurnalta päin virvelit olalla, mutta jos tekijät eivät tunnusta olleensa kalassa, emme voi tehdä mitään”, Sorsa tuhahtaa.

Salakalastuksen suosiota on saattanut selittää myös rangaistusten keveys. Tähän kesään asti suurin rangaistus oli kalastusvälineiden menetys.

Tänä vuonna tilanteeseen tuli parannus. Sen lisäksi, että rauhoitetun järvilohen kalastaneen henkilön kalastusvälineet takavarikoidaan, päälle voi rapsahtaa 7 510 euron sakko. Se on summa, jonka maa- ja metsätalousministeriö asetti keväällä rauhoitetun järvilohen suojeluarvoksi. Yhtäkään sakkoa järvilohen pyynnistä ei ole vielä kirjoitettu, mutta yksi tapaus on jo edennyt syyteharjintaan, kun Lieksanjoella järvilohen kalastanut mies oli jakanut kuvan saaliistaan sosiaalisessa mediassa.

Kalastajia valvotaan Pielisjoella ja Ala-Koittajjoella myös kameroilla, joiden sijaintia vaihdetaan tasaisin väliajoin. Kun alueella havaitaan liikettä, kamera lähettää kuvat useammalle kalastuksenvalvojalle. Ongelma on, että yhteydet ovat hitaata. Lisäksi jos kamerassa havaitaan jotain epäilyttävää, on paikalle lähes mahdotonta ehtiä ajoissa kymmenien kilometrien päästä.

Joskus valvojat soittavat poliisipartion paikalle, jos sellainen sattuu olemaan vapaana. Valvontakameran tuhruksista kuvista on kuitenkin vaikea ottaa selvää. Onko

kalastajan tavoitteena napata rauhoitettu järvilohi vai luvallinen kala? Nytkin Sorsan puhelimeen kilahtaa kuva, jossa henkilöllä on selvästi kala yhdessä kädessä ja vapa toisessa. Mutta suttuisesta kuvasta ei saa selvää eikä partiota viitsi turhaan juoksuputaa. On vain jatkettava seuraavaan paikkaan.

Voimalat vastaan kalat

Tänä iltana kalastuksenvalvojen kierros sujuu rauhallisesti. Muutaman kilometrin päässä Joensuun keskustasta sijaitsevilla Utran saarilla ei ole kuin lokkeja, joiden äänet rikkovat hiljaisuuden.

Sorsa ja Pasanen ovat itsekin kalamiehiä: Sorsa on intohimoinen perhokalastaja, ja Pasanen nauttii kalastamisen lisäksi kalojen ”pyydystämisestä” kameralla.

”Ihmiset eivät ymmärrä, miten älyttömän vähän näitä kaloja on vesistöissämme jäljellä!” Pasanen ja Sorsa sanovat.

Kaikki Suomen vaelluskalat ovat nykyään uhanalaisia. Vaelluskalojen, esimerkiksi lohien, taimenien ja ankeriaiden, elämää vaikeuttaa erityisesti jokien ja purojen putoamiset. Padot ja muut vesiin rakennetut esteet, kuten siltarummut, estävät kalojen paluun synnyinjokiinsa kutemaan. Vielä 1900-luvun alussa lohi lisääntyi Suomessa yli 30 joessa, mutta tätä nykyä lähes kaikki niistä on padottu tai muuten tuhottu.

Sorsa ja Pasanen intoutuvat muistelemaan, miltä Utran saarilla näytti ennen kuin saarten ohi virtaavan kosken tilalle kaivettiin syvä kanava.

”Nyt koski on tuhottu eikä lohi voi kutea

enää täälläkään”, Pasanen toteaa surullisena.

Sorsa kiihtyy muistellessaan erään voimalaitoksen johtajan kommenttia, kun voimalaa syytettiin siitä, että kalat eivät pääse sen patojen ohi vaeltamaan ja kutemaan.

”Johtaja sanoi, että kyllä niitä kaloja riittää muuallakin. Tuollainen on niin raivosuttavaa!”

”Paljon on pahaa saatu aikaan”, Pasanen jatkaa.

Suurin osa Suomen vesivoimaloista on energiantuotannon kannalta mitättömiä. Myös WWF kannattaa niin sanottujen minivesivoimaloiden purkua ja kalateiden rakentamista isompiin voimaloihin.

”Virtavesien arvo muunakin kuin energian tuottajina pitäisi nähdä nykyistä paremmin. Vaelluskalojen vapaa liikkuminen on turvattava, ja tilaa pitäisi antaa sähköntuotannon lisäksi myös esimerkiksi matkailulle ja ihmisten oikeudelle nauttia luonnosta”, Pasanen sanoo.

Miltä järvilohen tulevaisuus heidän mielestään näyttää? Mitä tulisi tehdä, jotta arvokas kalalaji voidaan pelastaa?

”Paljon on tehtävä, jos järvilohi halutaan pelastaa: kunnostaa jokia, ohittaa patoja, säädellä ja valvoa kalastusta, torjua kalatauteja ja hillitä ilmastonmuutosta”, Pasanen luettelee.

”Uskoa ja toivoa on niin kauan kuin on järvilohia ja asioille omistautuneita toimijoita”, hän lisää.

Ilta pimenee, kun kaksi asialleen omistautunutta kalamiestä jatkaa valvontakierrosta. ■

Järvilohi

Vesistöissämme on sekä villejä että istutettuja järvilohia. Luonnonlohen tunnistaa siitä, että sen selkävän ja pyrstön välissä sijaitseva pieni rasvaevä on tallella. Istutetun järvilohen rasvaevä puolestaan on leikattu. Luonnonlohi on rauhoitettu tiukemmin kuin istutettu lohi. Rauhoitetun järvilohen kalastamisesta voi saada 7510 euron sakan.

TÄLLÄ PALSTALLA
ASiantuntijamme
YRITTÄVÄT
VASTATA VAIKEISIIN
KYSYMYKSIIN
YMMÄRRETTÄVÄSTI.

Ilmastokriisin ratkaisu vaatii ENERGIATEHOKKAITA RAKENNUKSIA

TEKSTI JUHO TALJA

Mitä tarkoitetaan rakennusten energiatehokkuudella?

Rakennukset kuluttavat energiaa moneen välttämättömään asiaan, kuten valaistukseen, lämmitykseen, jäädytykseen ja ilmanvaihtoon. Ilmastonmuutoksen hillitsemisen kannalta on tärkeää, ettei tätä arvokasta energiaa hukata. Energiatehokkaat rakennukset käyttävät energiaa vähemmän ja tehokkaammin.

Miksi WWF työskentelee rakennusten energiatehokkuuden parissa?

Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen on todella olennaista ilmastonmuutoksen hillitsemisen kannalta. Esimerkiksi EU:n alueella rakennukset kuluttavat arviolta 40 prosenttia energiasta ja tuottavat 36 prosenttia hiilidioksidipäästöistä. Mahdollisuudet vähentää kulutusta ja päästöjä ovat siis merkittäviä. Suomen ilmastopaneelin mukaan energiankulutusta voidaan Suomessa vähentää jopa 21–33 prosenttia vuoteen 2050 mennessä parantamalla nykyisten rakennusten energiatehokkuutta ja toteuttamalla vähähiilisiä ratkaisuja uusissa rakennuksissa. Eniten energiaa voidaan säästää, kun vanhoihin kiinteistöihin tehdään energiatehokkuusremontti.

Mitä WWF tekee rakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi?

Toimmme koordinaattorina EU:n rahoittamassa LIFE EconomisE -hankkeessa, joka tähtää rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen. Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat Suomen ympäristökeskus ja Suomen ympäristöopisto. Työn tavoite on vaikuttaa energiatehokkuusasioihin yhteistyössä rakennusten omistajien, institutionaalisten sijoittajien, eli esimerkiksi sijoitusyhtiöiden ja eläkerahastojen, sekä kaupunkien ja kuntien kanssa. Lisäksi työskentelemme yritysten vastuullisuusasiantuntijoiden, cleantech-yritysten, kuntien, rakennussektorin virkamiesten ja poliitikkojen kanssa.

Mitä LIFE EconomisE -hankkeessa tehdään käytännössä?

Tuomme eri tahot yhteen uusien projektien ja liikeideoiden

ILMASTON LÄMPENEMINEN IHMISSÄN TOIMINNAN SEURAUKSENA ON YKSI SUURIMMISTA MAAILMANLAAJUISISTA KRIISEISTÄMME. ILMASTONMUUTOSTA VOIDAAN HILLITÄ PARANTAMALLA RAKENNUSTEN ENERGIATEHOKKUUTTA, PROJEKTIKOORDINAATTORI **KATA KREFT-BURMAN** SANOO.

synnyttämiseksi. Järjestämme esimerkiksi tapahtumia ja työpaikkoja, joissa alan ammattilaiset tapaavat. Lisäksi teemme tiivistä yhteistyötä institutionaalisten sijoittajien kanssa, jotta ne muuttaisivat kiinteistöomistuksiaan nykyistä vähähiilisemmiksi ja ilmaston kannalta kestävämmiksi. Autamme kaupunkien ja kuntien päättäjiä tekemään rakennuksiin liittyviä sijoituspäätöksiä, jotka lisäävät energiatehokkuutta.

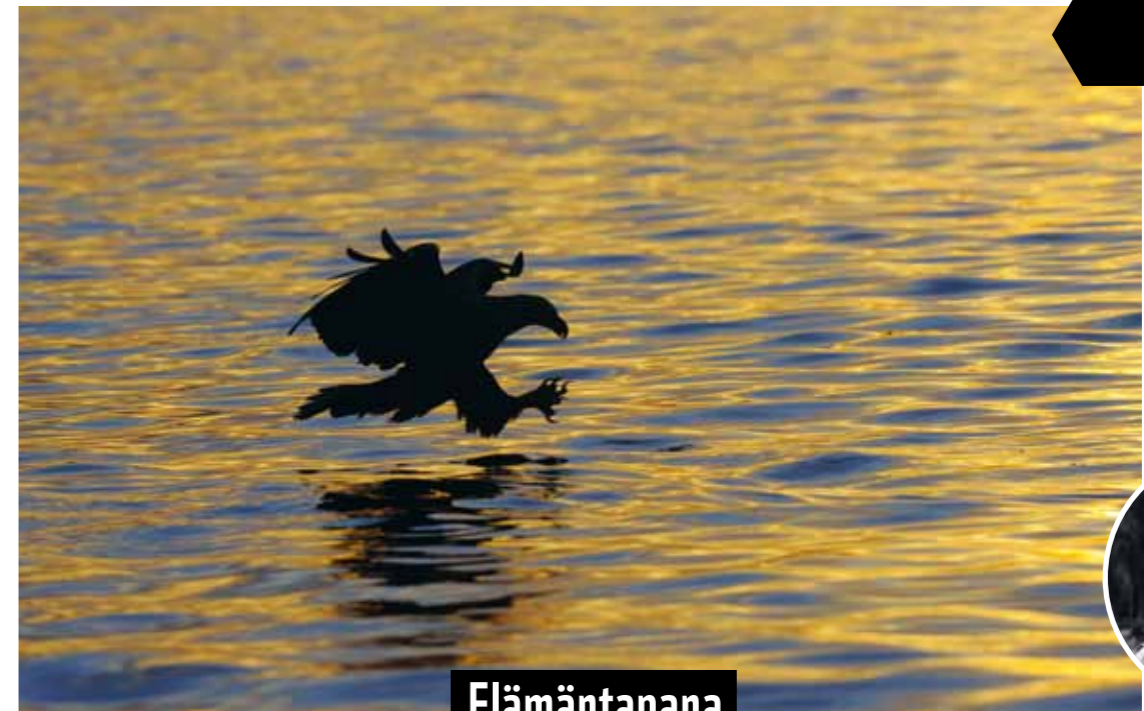
Mitä hyötyä energiatehokkaasta rakennuksesta on sen omistajalle tai käyttäjälle?

Energiatehokkaat rakennukset tarjoavat omistajilleen ja käyttäjilleen hiilidioksidipäästöjen ja energiankulutuksen pienemisen lisäksi myös muita hyötyjä. Rakennusten ylläpito- ja kunnossapitokustannukset pienenevät ja kiinteistöjen arvo nousee. Usein energiatehokkaat ratkaisut parantavat myös rakennuksen toimivuutta ja viihtyisyyttä. ■

© JOONAS FRITZE / WWF

TÄLLÄ PALSTALLA
PÄÄSEVÄT ÄÄNEEN
IHMISET, JOTKA
SUOJELEVAT LUONTOA
KENTÄLLÄ.

Elämäntapana

MERIKOTKAN SUOJELU

TEKSTI IIDA NIEMINEN • KUVA STAFFAN WIDSTRAND / WWF

WWF:n merikotkatyöryhmä auttoi pelastamaan maamme suurimman petolinnun sukupuuton partaalta. Hannu Ekblomin ja muiden vapaaehtoisten työ palkittiin tänä vuonna: merikotka ei ole enää uhanalainen.

"Kun olin lapsi, isoveljeni kavereineen harrasti lintuja. En olisi muuten päässyt heidän mukaansa retkille, mutta pienimpänä olin ketterin kiipeämään pesäpuihin.

Kiinnostukseni lintuja kohtaan heräsi jo silloin, ja myöhemmin perustimme ystävieni kanssa oman lintukerhon.

Suomessa merikotkan ahdinkoon herättiin 1960-luvulla. Tiesimme, että merikotkakanta oli romahtanut ympäristömyrkyjen vuoksi, ja halusimme tehdä osamme, jotta ne saisivat puhdasta ravintoa. Kun meri jääteli, haimme viikonloppuisin kymmeniltä tiloilta si-anruhoja ja ajoimme ne saaristoon kotkille.

Reilut kymmenen vuotta myöhemmin sain kutsun Helsinkiin kertomaan ryhmämme tekemästä työstä. Sana oli kiirinyt. Saimme valtavasti kiitosta siitä, että olimme osanneet auttaa merikotkaa oma-aloitteisesti. Samalla minut pyydettiin mukaan WWF:n työryhmään, joka oli aloittanut merikotkan suojelun ja talvi-ruokinnan vuonna 1972.

Työryhmän jäsenenä olen jatkanut merikotkan suojelua jo usean vuosikymmenen ajan, joten kai tätä saa jo elämäntavaksi kutsua. Perheenikin joutuu joutumaan, kun katoan joka kesä viikoiksi merikotkatöihin. Pesimäaikaan olen maastossa lähes vuorokauden ympäri. Tänä vuonna olen rengastanut 30 merikotkan poikasta, ja vuosien varrella yhteensä 650. Monena talvena käytin valtavasti aikaa merikotkien ruokkimiseen, mutta nyt talvi-ruokinta on voitu onneksi lopettaa.

Olemme rakentaneet ja rakennuttaneet särkisalolaisen veneentekijän **Juha Nymanin** kanssa merikotkien katseluun tarkoitettuja piilokojuja muun muassa Särkisaloon, Turun saaristoon ja Ahvenanmaalle. Olen viettänyt niissä niin päiviä kuin öitä ja lukenut kaukoputkella vuosien saatossa yli 3 000 merikotkan renkaat. Jos suomalainen harrastaa jotain, hän harrastaa täysillä.

WWF:n merikotkatyöryhmässä toimiminen on ollut monella tapaa antoisaa ja yllättävää. Olen esitellyt merikotkaa ja sen suojelemiseksi tehtävää työtä BBC:n toimittajille ja saanut kuvaamani merikotkavideon National Geographicin ohjelmaan. Olen myös käynyt linturetkellä prinssi **Philipin** kanssa, mutta siitä minulla ei ikävä kyllä ole todisteita, sillä emme saaneet ottaa retkellä valokuvia. Kutsu retkelle on onneksi tallessa.

On paras mahdollinen palkinto sitkeälle ja antaumuksella tehdyille vapaaehtoistyölle, että merikotkakanta on kasvanut Suomessa elinvoimaiseksi. Vuonna 1975 syntyi neljä poikasta, tänä vuonna yli 550. Koska merikotka ei ole enää uhanalainen, WWF päätti lakauttaa työryhmän nyky muodossaan.

Jatkossa vastuu merikotkan suojelusta näyttäisi siirtyvän Sääksisäätiölle. Emme vielä tiedä, mitä työ tulee olemaan, kun resursseja on vähemmän. Voihan olla, että jatkossa työssä keskitytään aina yhteen merikotka-alueeseen kerrallaan.

Varmaa kuitenkin on, että työtämme tarvitaan myös jatkossa. Merikotkamiehet eivät lopeta." ■

Ilmastonmuutos kaventaa ELINympäristöjä

TEKSTI MINTTU-MAARIA PARTANEN

Jos maapallo lämpenee kaksi astetta, voimme menettää jopa kahdeksan prosenttia selkärangkaisista villieläimistä. Keräsimme esimerkkejä, miten ilmastonmuutos vaikuttaa eläimiin.

SAIMAANNORPPA

Lumi ja jää ovat elintärkeitä saimaannorppan selviytymiselle. Saimaannorppa synnyttää poikasensa pesään, jonka se kaivaa jään päälle muodostuneeseen lumikinokseen. Pesä tarjoaa suojaa kylmyyttä, häirintää ja petoja vastaan. Jatkossa pesäkinoksia uhkaa lumen ja jään puute.

LUMILEOPARDI

Ilmaston lämpeneminen nostaa puurajaa Himalajalla. Puurajan nouseminen uhkaa tuhota jopa kolmanneksen avoimilla alueilla elävien lumileopardien elinympäristöstä ja vähentää niiden saaliseläinten määrää.

ISOPANDA

Isopanda on luokiteltu vaarantuneeksi lajiksi. Pandan elinalueet muuttuvat nykyistä kuumemmiksi ja kuivemmiksi ilmastonmuutoksen myötä. Pandat käyttävät ravinnokseen lähes ainoastaan bambua, jota niiden on jatkossa yhä vaikeampi löytää.

VALEKARETTIKILPIKONNA

Välimeren alue on yksi ilmastonmuutoksen kriisialueista. Jo kahden asteen lämpeneminen uhkaksi kolmasosa alueen lajeista. Esimerkiksi merikilpikonnat, kuten valekarettikilpikonna, kärsivät kuumuudesta. Meriveden nousu ja sään ääri-ilmiöt uhkaavat kilpikonnien lisääntymisalueita.

JÄÄKARHU

Ilmastonmuutos on jääkarhulle uhka, sillä sen ravinnonhankinta vaikeutuu entisestään jääpeitteen huetessa. Jääkarhun pääravintoa ovat hylkeet, joita se vaanii jään reunalla. Hylkeet jäävät kuitenkin karhun tavoittamattomiin, mikäli jäätä ei ole.

PUUSAMMAKKO

Amazonin sademetsä on erittäin haavoittuvainen ilmaston lämpenemiselle. Kaikista eniten ilmastonmuutoksesta kärsivät sademetsän sammakkoeläimet, kuten puusammakot. Vaikka lämpeneminen rajattaisiin kahteen asteeseen, lähes puolet Amazonin sammakkoeläimistä on vaarassa hävitä.

HYEENAKOIRA

Keski-Afrikassa elävien hyeenakoirien määrä vähenee jo nyt. Hyeenakoirat metsästävät päivän viileinä hetkinä, joten lämpötilan nousu vähentää niiden metsästysaikaa. Jos ilmasto lämpenee nykytahdilla, hyeenakoira on vaarassa kuolla alueella sukupuuttoon.

AFRIKANNORSU

Ilmastonmuutos lisää kuivuutta ja kuumuutta Itä-Afrikassa. Afrikannorsu tarvitsee päivittäin jopa 300 litraa vettä juodakseen. Kuumuus, kuivuus ja kasvillisuuden väheneminen vaikuttavat suoraan afrikannorsujen määrään.

TUMMAKALLIOVALLABI

Vaikka lämpötila nousisi vain kaksi astetta, osa Australian alueista muuttuu elinkelvottomaksi monille eläimille. Lisääntyvä kuivuus ja kuumuus vaikeuttavat muun muassa kalliokenguruiden, kuten tummakalliovallabin, ravinnonsaantia.

ORANKI

Ilmastonmuutoksen arvioidaan lisäävän sademääriä Indonesian saarilla merkittävästi. Sademetsissä asuu uhanalaisia orankeja, jotka syövät pääasiassa hedelmiä, lehtiä ja versoja. Runsaasti lisääntyvät sateet voivat vähentää orankien ravintoa ja siten heikentää naaraiden lisääntymiskykyä.

WWF työskentelee ilmastokriisin ratkaisemiseksi

- Ilmastotyömme tärkein tavoite on rajoittaa ilmaston lämpeneminen korkeintaan 1,5 asteeseen ja torjua ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit ihmisille ja luonnolle.
- Vaikutamme ilmastopolitiikkaan ja -päätöksiin Suomessa, EU:ssa ja kansainvälisesti.
- Vaikutamme yrityksiin päästöjen vähentämiseksi.
- Autamme eläinlajeja sopeutumaan ilmastonmuutoksen tuomiin muutoksiin elinympäristöissä.
- Kannustamme ja autamme ihmisiä tekemään ilmastoystävällisiä ratkaisuja arjessaan.

Tuoreita

ONNISTUMISIA

Kiitos tuestasi. Nämä ajankohtaiset onnistumiset eivät olisi mahdollisia ilman tukijoitamme ja pitkäjänteistä luonnonsuojelutyötä.

Hiitolanjoen padonpurku erittäin merkittävä suojeluvoitto Suomessa

Äärimmäisen uhanalaisen järvilohen tilanne paranee huomattavasti Suomesta Laatokkaan laskevala Hiitolanjoella, kun joesta puretaan voimalaitospadot ja sen kosket palautetaan luonnontilaisiksi. Padot ja muut vesiin rakennetut esteet ovat suurin syy vaelluskalojemme uhanalaisuuteen, koska ne estävät kalojen pääsyn lisääntymisalueille. Hiitolanjoen patojen purku on Suomessa ainutlaatuinen hanke. Iso kiitos työn mahdollistamisesta kuuluu

lahjoittajille, joiden ansiosta voimme tukea Hiitolanjoen vapauttamista.

Hiitolanjoesta purettavat voimalaitokset ovat niin pieniä, ettei niillä ole käytännön merkitystä Suomen energiantuotannolle. Jos Suomen kaikki alle viiden megawatin tehoiset vesivoimalaitokset ja niiden padot poistettaisiin, uhanalaisille vaelluskaloille vapautuisi tuhansia kilometrejä elinympäristöä.

Singapore kieltää norsunluukaupan

Singaporen hallitus on päättänyt kieltää norsunluukaupan. Kielto tulee voimaan kahden vuoden päästä. Kyseessä on merkittävä askel norsujen suojelussa, sillä pelkästään tänä vuonna Singaporen viranomaiset ovat takavarikoineet melkein yhdeksän tonnia norsunluuta. Singapore teki päätöksen sen jälkeen, kun tukemamme kampanja paljasti yli 40 laitonta norsunluukauppaa ja osoitti porsaanreikiä, joita kauppiat hyödynsivät norsunluun salakuljetuksessa. Aasiasta on kantautunut viime vuosina myös muita hyviä uutisia: Kiina on jo kieltänyt norsunluukaupan ja sekä Taiwan että HongKong ovat ilmoittaneet kiellosta. Salametsästys on afrikkannorsujen suurin uhka. Kymmenessä vuodessa norsunkanta on romahtanut yli 110 000 yksilöllä.

Inkooseen valmistuu kosteikko torjumaan Itämeren rehevöitymistä ja sinilevää

Itämeren rehevöitymistä ja Suomenkin rannoilla runsaana kukkivaa sinilevää voidaan torjua tehokkaasti kosteikoiden avulla. Rakensimme Inkoon Väs-tankvarniin elokuussa 1,6 hehtaarin suuruisen kosteikon, joka puhdistaa valumavesiä 250 hehtaarin alueelta. Kosteikko estää ravinteiden ja maaineksen kulkeutumisen Inkoojokeen ja edelleen Itämereen. Kosteikoista on monenlaista hyötyä: ravinteiden pidättämisen lisäksi ne voivat muun muassa tasata tulvia ja tarjota elinympäristön lukuisille lajeille.

Lähetinlintu paljasti kiljuhanhien levähdysalueen

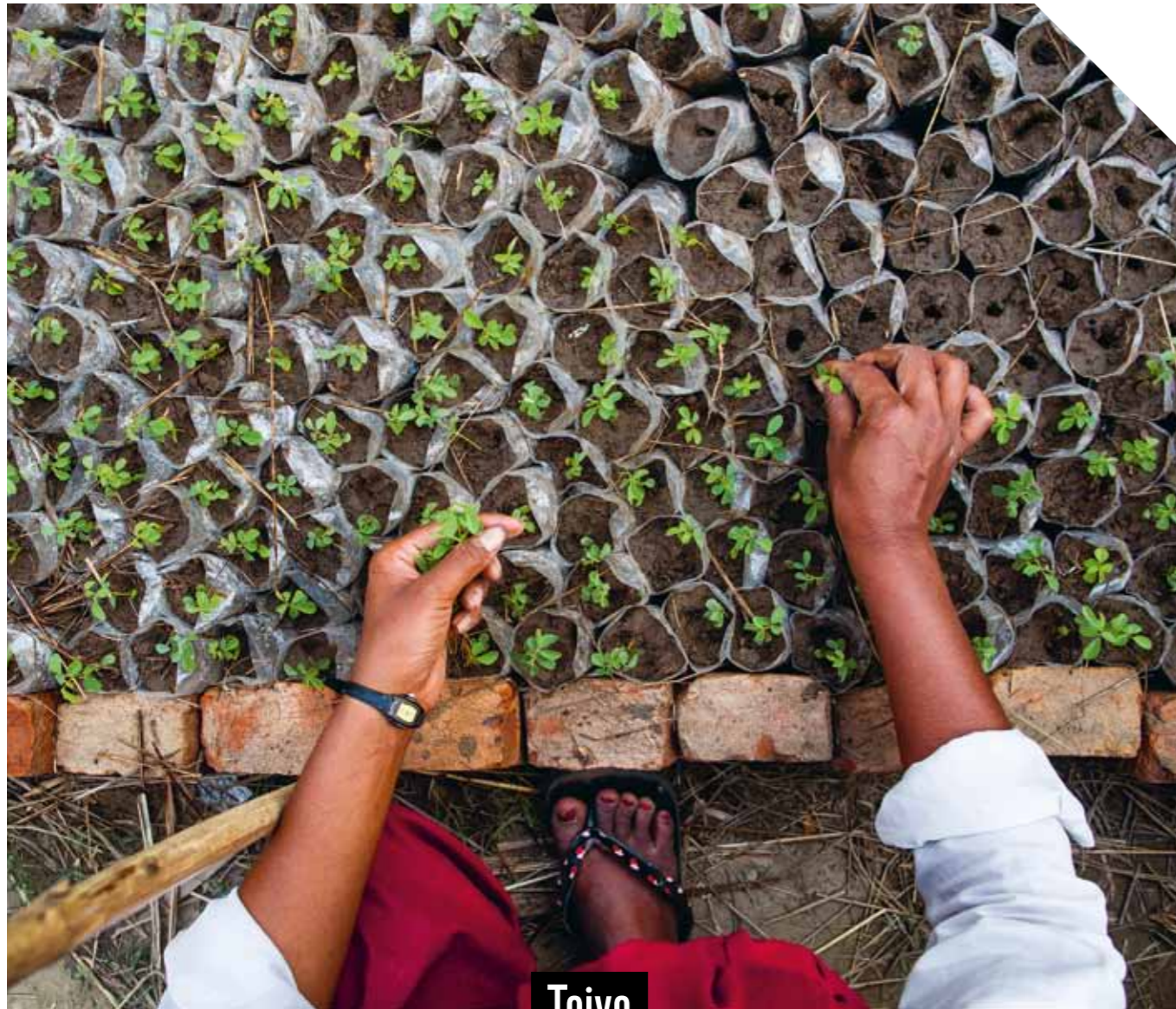

Lähettimellä varustettu kiljuhanhikoiras "Blue" havaittiin pääsiäisenä yllättäen Viron Hiidenmaalla, jossa paljastui samalla aiemmin tuntematon kiljuhanhien levähdysalue. WWF:n kiljuhanhityöryhmän suomalaiset vapaaehtoiset matkustivat välittömästi Hiidenmaalle tekemään laskentoja. Vapaaehtoiset havaitsivat alueella 109 kiljuhanhea, mikä on suurin Virossa havaittu kiljuhanhimäärä 1960-luvun jälkeen. Levähdysalueiden paikallistaminen ja turvaaminen on tärkeää äärimmäisen uhanalaisen kiljuhanhen suojelun kannalta. Myöhemmin toukokuussa työryhmämme laski 105 kiljuhanhea Oulun seudulla. Luku on osoitus siitä, että kiljuhanhi on saatu pelastettua Pohjoismaissa välittömimmän sukupuuton vaaralta.

Euroopan historian suurin padonpurku alkoi Ranskassa

Samaan aikaan kun Suomessa valmistauduttiin Hiitolanjoen vapauttamiseen, Ranskan Sélune-joella aloitettiin 36-metrinen Vezinsin padon purkaminen. Seuraavien kahden vuoden aikana joesta puretaan myös toinen vanha vesivoimapato, minkä jälkeen koko 90 kilometriä pitkä Sélune saa virrata vapaana. Vapaasta joesta hyöttyy esimerkiksi lohi, joka pääsee jälleen nousemaan luontaisille lisääntymisalueilleen. Toivomme Sélunen vapauttamisen kannustavan myös muita Euroopan maita purkamaan patoja jokien elvyttämiseksi.

Toivo

TAIMISSA

TEKSTI KATJA RÖNKÖ

Moni haluaisi ratkaista ilmastokriisin istuttamalla puita. Puiden matka taimista ilmastomuutosta hillitseväksi metsäksi on kuitenkin täynnä haasteita.

”Paljonko maapallolla on puita?”, kysyi 4-vuotias tyttäreni eräänä iltana nukku- maan mennessä.

”Niitä on niin paljon, ettei kukaan osaa laskea”, vastasin.

Tyttäreni kysymys palasi mieleeni, kun törmäsin seuraavalla viikolla artikkeliin, jonka mukaan maailmassa tuhoutuu joka vuosi miljardeja puita. Soitin **Markku Kanniselle**, joka on professori Helsingin

yliopistoon kuuluvassa Viikin tropiikki-ins- tituitussa.

”Kyllä sitä on voitu arvioida. Odotas, niin kaivan sinulle sen tutkimuksen”, Kanninen sanoo.

Hän palaa pian luvun kanssa: maapallol- la on arviolta yli kolme biljoonaa puuta.

Maapallon kolmesta biljoonasta puus- ta arviolta kymmenen miljardia tuhoutuu joka vuosi. Esimerkiksi kesällä Amazonissa,

Indonesiassa ja arktisilla alueilla riehuneet tulipalot tuhosivat hetkessä lukuisia vanho- ja metsiä.

Metsäkato ajaa eläimiä ahdinkoon ja vai- keuttaa ilmastomuutoksen hillitsemistä. Ilmastomuutoksen hillitsemisen näkökul- masta on ongelma, että puiden tuhoaminen on paljon nopeampaa kuin uusien istut- taminen. Kasvaessaan puut toimivat hiili- nieluina eli sitovat hiilidioksidia itseensä,

© WWF-LAO

© WWF-LAO

Laosissa Annamin ylängöllä näkyy paljaita kohtia, joissa kasvoi ennen sademetsää. WWF metsittää nyt näitä alueita uudelleen paikallisten kanssa.

Kyläläiset tuntevat metsityshankkeen nimellä ”Finland project”, koska Suomi on tukenut kehitysyhteistyövaroilla taimitarhaa, taimien istutusta ja sitä edeltänyttä selvitystyötä.

mutta nopeakasvuinen sademetsäkin alkaa toimia merkittävänä hiilinieluna vasta 30 vuoden ikäisenä. Tämän jälkeen metsä jat- kaa hiilen varastoimista.

”Puiden istuttamisesta puhutaan nykyään ihan liian optimistisesti. Että voimme jatkaa elämäämme kuten tähänkin asti, kunhan joku muu istuttaa puita jossain muualla. Ei se voi niin mennä”, Kanninen sanoo.

Kanninen sanoo, että puiden kasvatta- minen on hyvä asia pitkällä tähtäimellä, mutta vain mikäli sen rinnalla vähennetään nopeasti päästöjä. Samalla on estettävä esi- merkiksi massiivisten metsäpalojen synty- minen.

”Päästöjen vähentäminen on kaikkein no- peinta ilmastomuutoksen torjuntaa”, Kan- ninen sanoo.

1 000 000 000 000 puuta

Vaikka ilmastokriisiä ei ratkaista pelkästään istuttamalla puita, uusia puita tarvitaan. YK on määrittänyt tavoitteekseen istuttaa tai suojella biljoonaa puuta vuoteen 2050 men- nessä. WWF on mukana tavoitteessa.

”Pitää puhua puiden kasvattamisesta, ei pelkästä istuttamisesta. Puiden kasvatus on onnistunut, kun se edistää maaseudun väestön elinkeinoja. Kun metsät ovat osa ih- misten elinkeinoa, he yleensä pitävät niistä huolta”, Kanninen kertoo.

Kaakkois-Aasian Laosissa kyläläiset is- kivät lapiot maahan kesäkuussa. He istut- tivat Pohjois-Laosiin 2 000 puuntaimea. Istutuksessa haluttiin pitää kiirettä, koska sadekausi oli alkamassa ja taimet piti saa- da maahan ennen sitä. Tosin sateiden en- nustaminen on muuttunut ilmastomuut-oksen takia koko ajan hankalammaksi.

Laosin projekti on juuri sellaista puiden kasvattamista, jota Kanninenkin pitää tär- keänä. Vaikka kasvavilla puilla on tulevai- suudessa merkitystä myös ilmastomuut-oksen hillinnässä, ensisijaiset tavoitteet ovat paikallisia: valuma-alueilla kasvava metsä parantaa ky- läläisten vesiturvaa ja vahvistaa elin- keinoja. Kyläläiset myös toivovat, että

puiden joukkoon istutetut mango-, tama- rindi- ja jakkipuut alkaisivat tuottaa hel- delmiä ja pähkinöitä pian. Sato on heidän sillä ehdolla, että puut saavat kasvaa rau- hassa. Tähän liittyikin metsänistutuk- sen suurimmista haasteista: kuinka saada istutetut puut pysymään paikoillaan vielä vuosikymmenten jälkeen ilman, että niitä hakataan polttopuiksi tai karjalaitumien tieltä.

”Tähän kiinnitetään WWF:n hankkeissa paljon huomiota. Kuka tahansa voi istut- ta puuntaimen, mutta taitoa ja asian- tuntemusta tarvitaan siihen, miten puun kasvu turvataan tulevaisuudessa. Tärkein- tä on paikallisten sitoutuminen metsän kasvatukseen, sillä ilman heitä myöskään taimilla ei ole toivoa”, sanoo WWF:n kan- sainvälisen kehityksen asiantuntija **Aleksi Heiskanen**.

Seuraa Laosin puiden kasvattamista Instagramissa @WWFSuomi

© SANSKAR KHEDEKAR

Tee syntymäpäiväkeräys luonnolle

Oletko ajatellut, että merkkipäivänäsi haluaisitkin pyytää ystäviäsi antamaan lahjan luonnolle? Hieno juttu! Siihen on kolme helppoa tapaa, joista voi valita sinulle sopivimman: WWF:n Oma keräys -nettipalvelu, Facebook-keräys tai perinteinen tilisiirto.

Katso tarkemmat ohjeet: wwf.fi/syntymapaivat

LINNUKSET OLIVAT RAKKAITA VANHALLE ROUVALLE

Kirkkonummella asunut rouva teki testamenttilahjoituksen suomalaisten lintujen suojelemiseksi. Vaalimme hänen perintöään ja arvomaailmansa suojelemalla lintuja ja niiden elinympäristöjä. Valkoselkätikka, kiljuhanhi ja merikotka ovat tunnetuimpia lajeja, jotka ovat hyötynneet pitkäjänteisestä suojelutyöstämme. Olemme erittäin kiitollisia kaikenkokoisista testamenttilahjoituksista, joita olemme saaneet lähes 50-vuotisen historiamme aikana.

Anna perintösi kasvaa arvojesi mukaista elämää. WWF:n luonnonsuojelutyölle osoitetulla testamenttilahjoituksella voit ilmaista tahtosi suojella ympäristöä ja elämää vielä oman elämäsi jälkeenkin.

Lisätietoa ja materiaalitilaukset: wwf.fi/testamenti

© BML SHUTTERSTOCK

KURKKA KAUPPAAN!

Vihko kouluun tai töihin

WWF-muistivihkon kannet ovat kierrätyspaperia ja sivut FSC-sertifioitua paperia.

kauppa.wwf.fi/wwf-muistivihko

WWF-TUOTTEITA OSTAMALLA TUET TYÖTÄMME LUONNON HYVÄKSI.

© EMMI KARHIMO / WWF

”Me emme saa tuhota ja surkastuttaa metsiä ja samalla viedä tätä puhtaan ilman tuottamaa elämystä jälkeläisiltämme. Koen myös äärimmäisen tärkeänä metsien monimuotoisuuden säilymisen ja siksi olen mukana WWF:n toiminnassa Sademetsä-kummina.”

© AKI RASK / ANTO LTD

Mikko von Hertzen, muusikko

Lue lisää ja jaa sivua: wwf.fi/sademetsakummiksi

”WWF TUKIJAPALVELU, MITEN VOIN AUTTAA?”

Haluamme, että tukijoiden on mahdollisimman mutkatonta ja luottamuksellista asioida kanssamme.

© ANTI-PERKA SINIKOSKI / WWF

Jos olet ottanut yhteyttä tukijapalveluumme, olet saanut vastauksen kysymykseesi todennäköisesti **Pilvi Pulmalta**.

”Useimmat kummien yhteydenotot liittyvät kummitietojen muuttamiseen. Kaikki sähköpostit luetaan ja niihin vastataan mahdollisimman nopeasti. Kiireellisissä asioissa tukijapuhelin on paras”, Pulma sanoo.

”Joskus kummit ilahduttavat koko henkilökuntaamme runoilla, luontokuvilla ja -tarinoilla tai kannustavilla sanoilla. Myös kritiikki on tervetullutta, jotta pystymme kehittämään palveluamme”, hän jatkaa.

Muista antaa tai päivittää sähköpostiosoitteesi, ettei jää ilman mielenkiintoisia kummiuutisia! Henkilötietosi ovat meillä turvassa EU:n tietosuojasetuksen, eli GDPR:n, mukaisesti. Emme luovuta kolmansille osapuolille asiakasrekisterimme tietoja. Käytössämme on Postin automaattinen ylläpitopalvelu, jonka kautta saamme viikoittain päivityksen muuttuneista postiosoitteiedoista rekisteriimme.

Toivottavasti uudet nettisivumme palvelevat tiedontarvetasi entistä paremmin. Lisää vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin löydät osoitteesta: wwf.fi/tukijapalvelu.

Tukijapalvelu

Puhelin: 040 192 3112, avoinna arkisin klo 9–16

Sähköposti: tukija@wwf.fi

Osoite: WWF Suomi, tukijapalvelu, Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki

wwf.fi/tukijapalvelu

Lahjoitustili: FI41 1572 3000 0111 89, BIC (Swift) NDEAFIHH

Usein kysyttyä

Kuinka kummimaksuni hoituu helpoiten?

”Jos olet kuukausikummi ja käytät verkkopankkia, kummimaksusi hoituu helpoiten, kun valitset e-laskuun verkkopankissa automaattisen hyväksynnän.”

Kuinka kummikohdetta, kummimaksun summaa tai eräpäivää voi muuttaa?

”Voit soittaa tukijapalvelun numeroon 040 192 3112 tai lähettää sähköpostia osoitteeseen tukija@wwf.fi. Kun kerrot sähköpostilla, miten haluat kummitietojasi muuttaa, laitathan nimi- ja osoitetietosi selkeästi, jotta varmasti löydämme juuri sinun tietosi rekisteristämme. Vähimmäissumma kuukausittaiselle kummimaksulle on 8 euroa ja vuosittaiselle 96 euroa. Ylärajaa ei ole.”

Voinko itse valita, mitä postia WWF minulle lähettää?

”Soita, niin päivitetään yhdessä tarvittavat tiedot rekisteriimme. On mahdollista kieltää tai sallia erityyppisiä postituksia. Jotkut kummit eivät esimerkiksi halua minkäänlaista paperista postia, kuten Norppa-arpoja, informatiivisia keräyskirjeitämme tai painettua WWF-lehteä.”

TÄLLÄ PALSTALLA
HAASTATELLAAN
IHMISIÄ, JOTKA
TUKEVAT WWF:N
TYÖTÄ.

Vastuullisuusjohtaja lapioi soraa

KALOJEN HYVÄKSI

TEKSTI MIINA POIKOLAINEN • KUVA LAURI ROTKO

Talkoilun lisäksi jokainen voi toimia luonnon puolesta tekemällä vastuullisia kulutusvalintoja, muistuttaa K-ryhmän vastuullisuusjohtaja Matti Kalervo.

Muutama vuosi sitten K-ryhmän vastuullisuusjohtaja **Matti Kalervo** alkoi pohtia, mitä konkreettista hän voisi tehdä Suomen uhanalaisten vaelluskalojen hyväksi.

Kalervon mielessä alkoi muhia idea K-ryhmän osallistumisesta vaelluskalojen elinympäristöjen, eli purojen ja jokien, kunnostamiseen. Samalla jaettaisiin tietoa niiden ahdingosta. Harva tietää, että kaikki Suomen vaelluskalalajit ovat uhanalaisia. Suomen vaelluskaloja ovat esimerkiksi lohi ja taimen.

WWF:n virtavesi- ja meriasiantuntijat inostuivat Kalervon ideasta. Nyt kolmatta vuotta järjestettävissä K-Kalapolut-talioissa WWF ja K-ryhmä kunnostavat yhdessä uhanalaisten vaelluskalojen elinympäristöjä. Työ on palkitsevaa, sillä talkoolaiset näkevät tuloksia jo muutaman tunnin työskentelyn jälkeen: vesi solisee jälleen kirkkaana ja esteettä. Päivän päätteeksi on jopa nähty erittäin uhanalainen taimenkin.

”Olen ollut joka kesä mukana talkoissa. Ne ovat

kivoja tilaisuuksia ja erinomaista vastapainoa toimistotyölle”, Kalervo kehuu.

Kemistiksi kouluttautunut Kalervo kuvailee itseään kaupunkilaispojaksi, joka mökkeilee perheensä kanssa ja arvostaa luontoa.

”Tykkään sienestää ja olen minä joskus innostunut marjastamaankin”, hän sanoo.

Kalervo nauttii siitä, että saa työssään tehdä merkityksellisiä asioita ympäristön hyväksi.

”Koen, että K-ryhmällä on suurena kaupan alan toimijana mahdollisuus ja myös velvollisuus muuttaa bisnestä vastuullisempaan suuntaan.”

Kalervo lisää, että kuluttajan vastuuta ei silti voi täysin poistaa. Hän esimerkiksi lajittelee ahkerasti eikä ole vuosiin syönyt lihaa.

”K-kaupoissa on yli miljoona asiakaskäyntiä päivässä. Jos jokainen asiakkaamme tekisi kolme vastuullista ostospäätöstä jokaisella kaupakäynnillään, vuodessa tehtäisiin yli miljardi vastuullista ostosta! Jokaisella yksittäisellä ja pieneltä tuntuvalla päätöksellä on loppujen lopuksi valtava merkitys”, Kalervo laskeskelee. ■

Harva tietää, että kaikki Suomen vaelluskalalajit ovat uhanalaisia.

Vähennä ilmastovaikutuksia valitsemalla lautaselle pääasiassa kasviksia!

Helppo sitruunainen SUPPILOVAHVERO-PASTA

2 annosta

200 g suppilovahveroita

n. 200 g pastaa

1 pieni sipuli

2 valkosipulin kynttä

2 rkl oliiviöljyä

n. 1 rkl sitruunamehua

n. 1 tl raastettua

sitruunan kuorta

suolaa

mustapippuria

tuoretta timjamia

1. Laita pasta kiehumään ohjeen mukaan.

2. Puhdista suppilovahverot ja pilko hieman pienemmiksi. Haihduta liika neste sienistä paistamalla pannulla ilman öljyä. Hienonna sipuli ja valkosipuli. Lisää ne pannulle sienien joukkoon oliiviöljyn kera ja kuullota pehmeiksi. Raasta lopuksi sitruunankuori ja purista sitruunamehu. Mausta suolalla ja pippurilla.

3. Sekoita sieniseos ja keitetty pasta. Koristele timjamilla.

Huom. Jos käytät pakastettuja suppilovahveroita, voit kuullottaa ensin sipulit ja lisätä vasta sitten jäiset suppilovahverot, jotta sienistä ei tule sitkeitä.

PÄIVÄTYÖKERÄYS
2019-2020

SULAA HULLUUTTA ...KUN ILMASTO LÄMPENEE

Tulkaa mukaan ympäristöjärjestö WWF:n Päivätyökeräykseen!

Ilmastonmuutos on yksi maapallon suurimmista kriiseistä, ja mikä hulluinta, se on ihmisen itsensä aiheuttama. Nopeasti etenevä ilmaston lämpeneminen uhkaa monia lajeja, kuten jääkarhua, norppaa, naalia, kiirunaa, lumileopardia, pingviiniä, liemikilpikonaa, grönlanninvalasta ja afrikannorsua.

Nyt on kiire toimia! Koulut tulkaa mukaan WWF:n Päivätyökeräykseen eli taksvärkkiin. Hillitään yhdessä ilmastonmuutosta ja suojellaan samalla monimuotoista luontoa!

Kiitos, kun välitätte!

Infoa ja ilmoittautumiset:
wwf.fi/paivatyokerays

#sulaahulluutta

together possible™